

Redacțiunea, Administrațiunea,
și Tipografia:
Brașov, piața mare Nr. 30.
Scrisorile nefrandate nu se
primesc. — Manuscrisurile nu se
returnează.
INSERATE se primesc la Admi-
nistrațiunea în Brașov și la ur-
mătoarele Birouri de anunțuri:
în Viena: M. Dicks, Heinrich
Schalk, Rudolf Mosse, A. Oppel;
Nürnberg: Anton Oppel; J.
Duncker, în Budapesta: A. Y.
Goldberger, Eckstein, Bernat; în
București: Agenția Litus. Suc-
ursale de Roumanie; în Ham-
burg: Karoly & Liebmann.
Prețul inserțiilor: o seriă
garmond pe o coloană 8 cr. și
80 cr. timbru pentru o publi-
care. Publicări mai dese după
tarifă și învoială.
Recizame pe pagina a 3-a o
seriă 10 cr. séu 30 bani.

GAZETA TRANSILVANIEI.

ANUL LIX.

„Gazeta” iese în mă-care zi.
Abonamente pentru Austro-Ungaria:
Pe un an 12 fl., pe șase luni
6 fl., pe trei luni 3 fl.
N-rii de Duminică 2 fl. pe an.
Pentru România și străinătate:
Pe un an 40 franci, pe șase
luni 20 fr., pe trei luni 10 fr.
N-rii de Duminică 8 franci.
Se primumără la toate oficiile
poștale din țară și din afară
și la dd. colectorii.
Abonamentul pentru Brașov
Administrațiunea, piața mare,
Târgul Inimii Nr. 30 și stația
I.: pe un an 10 fl., pe șase
luni 5 fl., pe trei luni 2 fl. 50 cr.
Cu dusul în casă: Pe un an
12 fl., pe 6 luni 6 fl., pe trei luni
3 fl. Un exemplar 5 cr. v. a.
séu 15 bani. Atât abonamen-
tele cât și inserțiunile sunt
a se plăti înainte.

Nr. 85.

Brașov, Luni-Mărti, 16 (28) Aprilie

1896.

Ședință festivă milenară „la poruncă”.

Din adunarea congregației comitatului Brașov.

Brașov, 15 (27) Aprilie v.

Astăzi înainte de amăzi s'a desfășurat în sala „statului” de aici ultimul act de înalt servilism în ajunul mileniului unguresc.

Ședința a decurs mai liniștit, ca altă dată. Domnea în ea o atmosferă, care te făcea să simți, că ori-ce încercare de a voi să schimbi mersul înaltei diplomații comitatense a majorității sășesci, este zadarnică. De aceea s'a și vorbit din partea opoziției cu convingerea, că rezultatul se va mărgini numai la salvarea onoarei drapelului. Nici chiar d-l fișpan n'a arătat de astădată dispoziții de a întrerupe prea des séu de-a terorisa chiar pe vorbitorii opoziției. Se vede că a fost prea sigur de isbândă.

Vorbiam de opoziția. Contra propunerii oficiale au vorbit Sașii verđi și Românii. Dér ore Sașii verđi făcúť au opoziția? Să vedem.

După deschidere curénd a ajuns la desbatere raportul vicespanului despre ținerea unei adunări festive din incidentul mileniului și trimiterea unei deputațiuni la deschiderea expoziției.

Cel d'ântăiu a vorbit:

Dr. Lassel. Dénsul declară că nu este în contra ținării unei ședințe festive, dér trebuie să se aibă în vedere, că este o deosebire mare, când serbeză numai o națiune și când serbeză țera întrégă. Constată, că serbarea mileniului se face în spirit exclusiv maghiar, dovadă, cartea de cântece în care Neumții sunt declarați ca „mișei”.

Rombauer: asta e o minciună!

Fișpanul președinte îl chemă la ordine pentru această expresiune. Rombauer se rógă de iertare.

Dr. Lassel: ȳice că Germanii au o parte deosebită la cultura țerii, ai cărei binefăcători sunt și crede, că ar însemna a disconsidera această, decă un vice-span sas ar ținé discursul festiv în limba maghiară. Întré altele mai ȳice, că serbarea nu privește fundarea statului, căci acesta

s'a întemplat o sută de ani după venirea lui Arpad și S. Ștefan a propagat principiul egalei îndreptățiri.

Propune: să se țină ședință festivă, vicespanul însă se vorbescă în limba germană și să arate meritele Sașilor pentru cultura patriei.

Dr. A. Mureșianu: Onorată congregația! Sunt de acord cu d-l ante-vorbitor, când ȳice, că serbarea mileniului se prezentă ca o serbare a descălecării rasei maghiare, érnucă o serbare a țerii; sunt de acord cu el când susține, că fundarea statului ungar nu datéză dela venirea Ungurilor aior, ci o sută de ani mai târziu, dela regele St. Ștefan încóce, și că prin urmare nici nu póte fi vorba de serbarea întemăirii statului ungar; mă învoesc cu el și când ȳice, că arangiatorii expoziției din Pesta au dat acesteia un caracter exclusiv maghiar: nu consimt însă nici-decum cu consecențele, ce le trage d-sa din tóte aceste, pronunțându-se totuși în favorul ținării unei ședințe festive, în care însă sé nu se vorbescă unguresce, cum s'a propus, ci mai mult nemșesece.

Eu și conmembrii mei români stăm pe o basă cu totul alta. De aceea suntem hotărít în contra ținării unei ședințe festive din incidentul mileniului unguresc și nici că putem lua parte la o astfel de ședință.

Sunt bine cunoscute onoratei congregațiuni încă din ședințele trecute motivele, pentru cari noi Românii în genere trebuie să ne abținem dela ori-ce participare la serbătorile din Budapesta. ȳin totuși a reimperspóta puțin în memorii, că noi Românii dela începutul erei dualistice luptăm totmai în contra acelei politice de stat, ce își află expresiunea în serbările milenare, și care politică, punénd interesele specifice ale rasei maghiare mai pre sus de interesul comun al statului, ȳintesce la unitatea națională maghiară prin nimicórea individualității noastre naționale, adecă prin desnaționalizarea noastră. Este tot-odată cunoscut, că Românii în conferențele lor electorale s'au pronunțat întot-déuna categoric

în contra acestei nefaste politice și au protestat solemn contra tuturor încercărilor de maghiarizare. Se scie mai departe, că tocmai prin aceste încercări și nisuințe de a nimici egala noastră îndreptățire națională, poporul nostru este ađi de fapt scos din cadrul constituției și că noi Românii am și fost constrinși a urma politica de rezistență pasivă față cu alegerile dietale, neputénd avé nici o încredere în guvernul unguresc și în factorii parlamentari.

Cum am puté dér noi acum să venim și să luăm parte la o serbare menită anume pentru preamărirea acelor tendințe și scopuri, contra cărora mereu am protestat și mereu am luptat?

Și ce s'a petrecut, rogu-vé, ca să ne facă acum pe noi Românii să ne schimbăm gândul și să mergem să asistăm la serbarea pentru glorificarea dominațiunii de rasă maghiare? Nu cum-va prigonirile politice, de cari résună și în momentele aceste țera dela un colț la altul ne-ar puté indemnă la această?

Cum-că Maghiarii află cu cale a-și serba venirea lor în Europa după o miă de ani, află a fi just și la loc, dér când vedem, că ei dintr'o serbare a nației lor vor să facă o serbare a statului și să ne înșgebeze pe toți: Români, Slavi, Germani, sub flamura rasei lor, atunci trebuie să protestăm.

D-l Dr. Lassel, ca să dovedescă tendința exclusiv maghiară a serbărilor milenare, a citat între altele și o carte de cântece, publicată de curénd, în care sunt înșultați Germanii și care cu drept cuvânt a produs mult sânge réu între ei. Eu voi aduce o altă dovadă și mai bătătoare la ochi. A apărut de curénd o carte despre „mileniul maghiar”. Posed un exemplar maghiar din edițiunea oficială. Ea s'a edat cu scop de-a informa, publicul și mai ales publicul străin despre Ungaria, despre dezvoltarea ei culturală și economică, despre istoria și tóte raporturile ei, ér în special despre expoziția milenară, și este bogat și cu mult lucș adjus-tată. Acestă carte se va tipări în mii și

mii de exemplare în limba germană, franceză și englesă, și se va împărți gratuit în străinătate. E vorba deof despre informarea străinătății.*

Ei bine, în această carte ce-o scóte direcțiunea expoziției din Budapesta și la care au colaborat scriitorii și ómeni politici de frunte maghiari, ca Jokay, Vambéry, Alex. Weckerle, Iuliu Horváth, Max. Falk etc., pe aprópe 200 pagini se vorbesce numai de Maghiari și în donș loauri fórté pe scurt de Croați, unde se amintesce pactul încheiat cu ei și despărțiméntul lor deosebit la expoziția, ér de Români, Sași, Slovaci, Sârbi etc. nici măcar amintire nu se face. Pare că aceste națiuni mióť n'ar esista în Transilvania și Ungaria. În schimb însă ou atât mai mult se vorbesce de rassa maghiară, de tóte minunile ce le-a făcut și le face ea și numai ea în această țera... care este înfățișată ca țera curat maghiară, cu cultură exclusiv maghiară.

Nici măcar la capitlul despre invétă méntul public nu se face amintire, că afară de școlele maghiare ar mai esista și școle de alte limbi, ou tóte că acestea se puteau spune ou date statistice în câte-va rânduri. Arată însă, că sunt două mii de ȳisdedovuri, 17 mii de școle populare, 186 școle medii, 2 universități etc. Și în fine ȳice, că expoziția va documenta ce-au invétă Ungurii de când au devenit națiune europeană, și cât de mult a înaintat cultura națională maghiară. Nu spune însă, că cultura de care se bucură acest stat s'a oșștigat mai vértos cu munca și cu sirguința popórelor nemaghiare, între cari — conced d-lui antevorbitor — Germanii ocupă în privința culturală un loc de frunte. Nu se amintesce nici aceea, că mai mult de jumătate din miile de școle populare le susțin națiunile nemaghiare ou mijlócele lor proprii și luptând mereu contra ingerințelor dușmănoșe ale guvernului. (Aior fișpanul întrerupe pe vorbitor, ȳicénd că invétă méntul (közoktatás) nu e la ordinea ȳilei).

*) „Az ezeréves Magyarorszag mult-jából és jelenéből” (Din trecutul și prezentul Ungariei milenare) 1896. Tipogr Posner Karoly.

FOILETONUL „GAZ. TRANS.”

România Agricolă.

Un răspuns „Transilvaniei” din Sibiu.

(Urinare).

Vom lăsa la o parte starea organizațiunii noastre economice și vom trece la efectele ei și la rezultatele dobândite. Să mai revenim asupra stării morale și materiale a țeranului este de prisos. Să trecem la cel-alalt factor, la pământ. Nu sciu, decă on. d-n Tilea cunóșce, séu a cetit vr'odată pe vestitul economist american Carey și tablourile înfiorătoare, rezultate fatale ale culturai rapace (Raubwirtschaft) prin care s'au devastat și pustiit regiuni și țeri întregi, totmai dintre cele mai bogate și mai fertile, — pământul a rémas pustiu, pe sute și mii miliare pătrate.

Comparând pe a noastră cu aceea, trebuie să spunem, că este mult mai rea a noastră, decă aceea, căci Americanii au ruinat numai pământul, ér a noastră cultură a ruinat pe țeran, a ruinat vite și este pe cale de-a s'ier pământul cu totul de forțele sale, a-l preface în pustietate.

Vom cita pentru dovedirea acestora câte-va casuri concrete, luate din diferiți autori, ce au trăit în țera: vechi și noi din diferite timpuri.

Astfel D. Cantemir ȳice în „Descrierea Moldovei”, că grăul își dá locuitorilor seménța ou 25 părți mai mult, séocă ou 30 părți, orzul ou 60 părți ér mălaiul, de nu va vedé cine-va însu-și, ou greu va crede, căci asemenea 'și dá seménța ou 300 părți mai mult decă seménța”.

A. Volf ȳice, că pe la începutul secolului actual în Moldova nu se cultiva grău de tómnă în așa mare măsură, ca în Transilvania. După I. F. Neugebauer, cultura grăului ocupa în Moldova pe la 1840 aprópe la 100,000 falci à 1,43 h. ou o producțiune de 484,788 chile, din cari se espórtă aprópe 200,000 chile. Recolta da de 6-ori seménța, ér în unii ani buní de 15 ori seménța.

La anul 1842 grăul face deja obiec-tul principal al esportului. Din Moldova se espórtă peste Galați 1/3 grău de tómnă și 2/3 grău de primăvară. Muntenia, ȳice el, produce mai mult grău de primăvară, afară de puțaiul grău de tómnă, ce se cul-

tivă pe la frontiera Moldovei; calitățile inferioare se esportéză în Turcoia, ér cele mai bune în Europa apusénă, în special în Italia la Genua și Livorno.

În total, grăul de Moldova este mai oăutat, dér și grăul de Muntenia din regiunea Brăilei și Calafatinii este tot așa de bun, ca și cel de Moldova. Prețurile diferitelor calități de grăme diferă între ele ou 8% ér la Brăila și ou 16%. La Galați grăul de munte cãntăresce din cel mai bun 390 ocale vechi, ér grăul de câmp 385 ocale, și în fine cel de Dolju — Craiova — 389 oca, chile.

După Unirea Principatelor, cultura grăului se întinse enorm: în 1862 se cultivau deja pe 697,855 ha., în 1872 se cultivau deja pe 730,497 ha., în 1882 se cultivau deja pe 1.175,121 ha., în 1892 se cultivau deja pe 1.496,072 ha., séu în interval de 30 ani a crescut ou 214%, séu anual ou 7%.

În schimb însă, producțiunea la hectar a scăput enorm, și scade în continuu. Deja d-l Ioan Ghica în „Convorbiri economice”, se plânge, că „Producțiunea în cantitate scade pe tot anul și într'un mod

fórté simțitor”, încat unde acum 15 ani producțiunea noastră de mijloc era de 20 hl. la hectar, astăzi (pe la 1885) nu se mai póte compta producțiunea medie mai mult de 15 hectolitri la hectar, decă o scădere de 25% în forța productivă a pământului.

Noi în „România Agricolă” am pus-o de 7 hl. la pogon, ou o variațiune de 6—9 hl, ceea ce ar da o medie de 14 hl. la ha.

După publicațiunile din urmă ale biuroului statistic, producțiunea noastră medie per 22 ani (1862—76 și 1886—92) a fost la hectar numai de 12,13 hl., adecă sub o chilă la pogon 6,06 hl.

Prin urmare producțiunea noastră a dat cantitativ la grău: după Cantemir seménța de 24-ori; după Volf și Neugebauer în termin mediu de 6-ori, și numai în anii cei buní de 15 ori; după Ioan Ghica de 5 ori (15: 3); după noi de 4,6 ori; ér după biuroul statistic de 4,04 ori! Nu sciu, decă aci toți vedem negru!?

Ér cât privește calitatea, nu contestăm, că s'ar puté produce un grău bun sticlos, de calitate superioară, oăci solul și

Vorbitorul accentuează mai departe, că acest comitat, în care Sașii și Românii formează covârșitoarea majoritate a populației, este un comitat de naționalități și că, prin urmare, cu atât mai mult, noi, reprezentanții lui, cunoscând tendințele serbărilor milenare, nu putem să ne învoim la o ședință festivă și la trimiterea de deputații și banderii la Pesta.

Nu putem să demonstrăm noi în contra noastră, să demonstrăm în contra individualității noastre naționale și pentru dominațiunea de rasă maghiară, contra culturii noastre naționale și pentru cultura maghiară.

Nu putem să ne bucurăm și să jubilăm la poruncă!

Din toate aceste considerații vorbitorul declară în numele său și al membrilor săi români, că nu pot primi propunerea comisiei permanente și propune, ca onor. congregația să ia dela ordinea zilei atât propunerea pentru ținerea ședinței festive, cât și aceea de a se trimite o deputație la deschiderea expoziției.

D-l Rombauer, directorul școlii de stat de aici, condece, că numai peste o sută de ani se va serba, strict luat, fundarea statului și că acum se serbeză mai mult imigrarea Maghiarilor, decât aceasta nu schimbă nimic, când e vorba să se manifeste patriotismul. Poate cineva să fie bun patriot și decât nu e de limbă maghiară, cum e de exemplu d-l viceșpan. Încât pentru ținerea vorbirii festive, orede, că va fi bine să lase lucrul la chibzuirea d-lui viceșpan, cum se vorbește. El, vorbitorul, va soi da fiilor săi o creștere, ca să fie buni patrioți, însă fără de a urî naționalitățile.

Dr. Zakariás răspunde d-lui Mureșianu, că deșul nu crede, că în cartea despre milenul maghiar să nu se amintescă cu nici un cuvânt naționalitățile. D-er ohiar decât ar fi așa acesta n'ar fi normativ, mai ales, că străinii culti soi, ca aici există și naționalități... E-er în special tocmai Români au fost, cari au informat mai mult străinătatea despre acesta. Și la expoziția vor vedea străinii într'un desparțământ o casă română, săsescă etc., este d-er numai o urmare a agitațiunii unora, că naționalitățile privesc cu ochi răi expozițiunea. Aici li-se face destul tuturor și nu este, cum a d-er d-l Mureșianu, că toate se fac numai la poruncă, căci cetățenii sunt liberi a urma după convingerile lor și nici membrii acestei congregații nu vor veni la ședința festivă la poruncă, ci din liberul lor îndemn.

D-l viceșpan Dr. Jekel, ca raportor, răspunde la observarea d-lui Dr. Lassel, că el, ca Sas, vră să țină discursul festiv în limba maghiară, arătând mai întâiu, că după lege, aici există o națiune unitară ungară și că, prin urmare, ținând deșul vorbirea în limba statului, se apropia numai de spiritul legii dela 1868, pe a cărei basă stă.

În puterea legii toate actele și vorbirile oficiale se fac în limba maghiară, d-er d-sa a îngrijit și îngrijesce ca procesele verbale pe lângă textul maghiar să fie scrise regulat și în limba germană și română. Schițează apoi în trăsături generale vorbirea festivă așa cum și-o închipuiesc el, d-icend, că în ea va face mențiune atât despre Sași, cât și despre Români, după-ce va aduce tributul cuvenit națiunii unitare ungare, (o voce: națiune politică!). Termină prin a accentua, că domnitorii ungari totdeuna au recunoscut meritele Sașilor pentru patrie (o voce: da, odinioră!) și le vor recunoaște și în viitor. Recomandă din nou propunerea comisiei.

Dr. A. Mureșianu regretă, că vede de astă-dată pe d-l viceșpan, om instruit și cu atâta grijă de a se ține totdeuna la nivelul strict legal, că se pune astăzi într'o diametrală contradicție cu legea fundamentală dela 1868. Acastă lege nu vorbește de o națiune unitară maghiară, ci de o națiune unitară politică ungară, și aceasta este o colosală deosebire. Națiune politică unitară sunt și Elvețienii și Nord-Americanii și în aceste țări fiă-oare popor este egal îndreptățit în folosirea limbii sale. Tocmai tendința d'a face din o națiune unitară politică o națiune unitară maghiară este, care ne face să fim cu atâta hotărâre în contra participării la serbarea milenului, unde este pusă în evidență numai rassa maghiară cu ignorarea celorlalte rase din cari se compune statul acesta. E-er în ce privește legalitatea, la care se provacă d-l viceșpan, tocmai acesta este, care se calcă necontenit și decât d-sa cu colegii săi din oficiu suriu și vorbesc a-și mai mult unguresc, vina este nerespectarea legii dela 1868 și vina sunt și membrii acestei congregații, prezenți și trecuți, cari au suferit ca lucrul să ajungă așa departe.

Terminându-se discuțiunea președintele enunță propunerile și le pune la vot. Propunerea comisiei permanente se primăscă cu mare majoritate și cade chiar și propunerea, care admitea ținerea ședinței festive, numai cu condițiunea, ca discursul festiv să se țină în limba germană și să se amintescă în el de meritele publice ale Sașilor.

Apoi, să nu d-ică omul că, în acest comitat, toate merg ca și la o poruncă mai înaltă?

CRONICA POLITICĂ.

— 15 (27) Aprilie.

Foia ungurescă „Alkotmány“ pretinde a fi informată „din bun izvor“, că guvernul are intenția hotărâită de-a disolva camera încă la finea lui Mai și de-a ordona nouele alegeri pe la mijlocul lui Iulie. Acăsta o conchide foia catolică și din deșele conferențe și intruniri secrete ale corifeilor guvernamentali, în cari intruniri obiectul de desousiune îl formează pregătirile

cereale triere și vânturătoare publice, ca să le pôtă curăți cum se cade. Cartea însă a fost pusă la dosar, înainte de a-o tipări, ca nepatriotică.

În anul trecut necurățeria grânelor noastre a format obiectul unor interpelări în parlamentul italian, ungar, german, — au făcut remonstrațiunii consuli țării dela Turin și din Stockholm. În Svedia s'au introdus numai de curând grânele românești, și au și venit reclamațiunii prin consulat, că grânele sunt cu pământ, sunt necurate etc.

Va să d-ică același refren și reclame din toate părțile dela Turin, Anvers, Pesta, Viena, Hamburg, Berlin, Stockholm. Ore în aceste împrejurări este mai nimerit să tac, și faci ore mai bune servicii țerei tăcend și ascundend lucrurile, ori dându-le pe față, ca să le audă și cei în drept și în poziția de a-le îndrepta?!

Din punctul întâiu am greșit, e-er din al doilea, acela al interesului general și al viitorului economic al țerei însă, nu.

(Va urma.)

Dr. George Maior.

pentru viitoare alegeri. Se d-ice, că guvernul se simte îndemnat a disolva acum camera și de temerea crachului milenului. Dacă camera se va disolva acum în Mai, atunci guvernul va pute încă să exploateze în favorul său buna dispozițiune, ce pôte o vor produce serbările milenului; din contra însă, decât disolvarea camerei s'ar face mai târziu, atunci situația guvernului ar fi mult mai dificilă, căci *fiascul sigur, ce-l vor avea serbările milenului*, va revolta toate spiritele, și guvernul cu greu va mai pute atunci să-și inciripeze o majoritate. Acestea sunt combinațiile foiei catolice.

Ministrul ungar de culte și instrucțiune publică avend intențiunea să reguleze cât mai în grabă cestiunea congruei, a dat ordin tuturor arhiepiscopatelor și episcopatelor rom. cat. și gr. cat. să-și conscrie venitele și speșele. Conform ordinului, conscrierea va avé să începă la 20 Iunie c. și va dura 90 de zile.

Prințul Ferdinand al Bulgariei a sosit alaltăeri la 8 ore a. m. în Paris unde a fost întâmpinat la gară de un public numeros. În oădrea prințului a ieșit spre întâmpinare o companie de gardă republicană. Studenții bulgari îi întâinseră lui Ferdinand un buchet frumos de flori. După ameli prințul făcú o vizită președintelui Faure în palatul Elysée, unde i-se deteră toate onorurile militare cuvenite. Faure primi pe Ferdinand, avend în jurul său pe ministrul președinte Bourgeois și pe oficerii suitei sale militare. După aceea Faure și prințul Ferdinand, însoțiți de Bourgeois și de cei doi miniștri bulgari, cari se află în suita prințului, se retraseră la o conversare, care dură trei sferturi de oră. Tot în aceeași zi Faure re'ntorse prințului visita și-i conferii marele cordon al „Legiunii de onore.“ Diarul „Standard“ din Londra anunță, că prințul Ferdinand nu va visita de astă-dată curtea din Viena, de-er-ee anunțându-se încă mai înainte, a primit răspuns nefavorabil dela monarhul nostru.

Din Belgrad se depeșeză, că după consiliul ministerial, ținut în 23 c. în prezența regelui Alexandru s'a vėdut, că prior la ordinul ministrului președinte Novacović dat plenipotențiatilor s'ar vėdut din Viena și Budapesta, ca să nu ia parte la serbările milenare, nu există nici o diferență între corună și guvern. Alaltăeri s'a trimis nota oficiasă ambasadorului s'arbesc din Viena Simich, în care se espun motivele pentru cari guvernul s'arbesc s'a vėdut îndemnat să dea acel ordin. Pressa s'arbescă continuă a agita contra milenului.

„Agenției Havas“ i-se depeșeză din Atena, că pe insula Creta s'a întâmplat o lupta s'angeroasă între Creștinii și Turcii. Lupta a durat două zile și au fost omorite și rănite 50 persoane. Locuitorii creștini ai insulei au rugat pe Grecia, să le m'ergă într'ajutor.

Diarul „Globe“ din Londra afirmă, că China a renunțat la teritoriile: Mongolia, Manduria, Schinking și peninsula Liaotung în favorul Rusiei. Granițele noi ale Chinei vor începe acum la Shanhaikwan și se vor estinde de-a lungul murului chinez. Rusia din partea sa se obligă a apăra imperiul chinez de ori-ee atac estern.

„Contribuția milenară“.

Sub acest titlu publică „Alkotmány“ dela 23 Aprilie un interesant articol de fond, pe care-l facem cunoscut și cetitorilor nostri, lăsând să urmeze aci părțile mai marcante ale lui:

„Punga, ori viața!“ Cu esclamarea acăsta se obișnuiesc tâlharii a ataca în drum pe pașnicul călător. Tătarii liberali nu sunt atât de modești, d-er nici atât de voinici. Ei întotdeuna proced legal, chiar și atunci, când calcă legile în picioare. În procedura lor ei se provacă la paragrafi și observă și formele. Tătarii liberali când

atacă pe cetățenii, le strigă: „In numele legii dă-mi punga, viața, dreptul și credința ta!“ Și decât nu li-le dai, ți-le iau cu esecutorul. Lor totul le trebuie: trupul omului, pentru ca să slujescă statului; averea omului, pentru-ca statul să aibă de unde spesa; dreptul și libertatea omului, pentru-ca guvernul să pôtă porunci; credința și religiunea omului, pentru ca acesta să nu recunoască alt domn peste sine, decât pe slujbașii statului.

Etă cel mai îngrozitor absolutism ce a existat vre-odată pe pământ! El e mai păcătos decât dreptul brut al pumnului, pentru-că, îndestrat cu toate rafineriile științei moderne, el întrebuițează toate mijlocele, ca pe omenii să-i transforme în sclavii puterii, să-i nenorocescă materialicesc și moralicesc. Din legi el își țese. o mreajă și o arunca asupra omenilor. Ceta slujbașilor o împarte în companii și o aruncă asupra cetățenilor statului, pentru-ca să nu se pôtă nici olinți, e-er acăsta se numesce „ordine de drept“. El năpădesce asupra întregii activități a tuturor claselor sociale, precum rugina năpădesce sămănăturile din holde și rōde grăunțele încă în spic.

Ostași și finanți, solgăbirii și gendarmi, miniștri și deputați, fișpani și matriculanți au inundat Ungaria. Ei ți-se pun în cale, ba îți intră și în casă. Ei îți cercețază pământul, munoa, viața ta familiară, măncarea și beutura ta, — toate ți-le răscolesc și dijmuesc.

Nicăiri în lume pământul nu e atât de mult împovărat cu dări ca în Ungaria. Industria nicăiri nu e atât de părăsită din partea statului, de aceea ea nici nu pôte înflori. Consumul e atât de împovărat, traiul e atât de scump, încât s'ermanii omenii își trag buoațiua dela gură.

Toate acestea nu impun nici decum statului, care face lux; guvernului liberal îi trebuie mai mult. Ministerul tracteză cu poporul ca și un cămătar și exploatează ori ce ocaziune pentru-ca să pôtă stōrce mai mulți bani dela el. Politica lui financiară e seu o șarlatanie seu o economie de bandiți, seu amēndouă la un loc.

Serbările milenare sunt minunat de favorabile guvernului, ca să introducă atențiunea publică dela ridicarea dărilor și să dea lustrul bogăției, spre a seduce lumea. A încheia un pact nepriuncoș și a arunca dări nedrepte, în toiul acestor serbări se pare lucru ușor, pentru-că omenii nu observă acăsta.

Tocmai în timpul acesta își încep activitatea lor comisuniile, care presoriu darea. Ele statoro pe trei ani înainte darea de a treia clasă, pentru fiă-oare industria seu întreprindător independent. Comisiunile acăste, împreună cu direcțiunile financiare judecă, care cât venit are, pentru-ca după acoel venit să arunce o dare de 1%... Din izvor vrednic de încredere aflăm, că în Budapesta reprezentanții direcțiunilor financiare au primit îndrumări, firesee dela minister, ca la escrierea dărilor să se nisuescă a-le ridica cât se pôte mai mult. Fără îndoiială, că și direcțiunile financiare din provinciă au căpătat astfel de ordinațiuni și decât nu altfel, cel puțin din considerația avansării, funcționarii se vor întrece în jupnirea omenilor, ca să-și înmulțesc meritele. La anul apoi va veni guvernul liberal și se va lauda în parlament, că dările directe, și fără ridicarea bazei din trecut arată un plus de milioane, ceea ce e dovadă a prosperității cetățenilor Ungariei...

Ei vor ridica deci și dările indirecte. Ocaziune bună pentru acăsta e pactul economic. Darea de spirit se va ridica dela 36 la 50 fl. pentru hectolitru, ceea ce însemnă un crucer la fiă-oare pâlărel de rachiu. Ei vor ridica darea de bere dela 3 la 4 fl. 50 cr. pentru hectolitru. Acăsta însemnă la fiă-oare litru 2 și jumătate crucerii dam, e-er în comerțu berea se va vinde încă cu 2 cr. mai scump. Vor ridica apoi și darea de petrol cu 75 cr. seu 1 fl.; se va soumpi deci și luminatul. Ei vor să introducă și monopolul de chibrituri, ca țigareta să nu ni-o putem aprinde decât cu foc regescunguresc. Toate acăste sunt plănuite de

olima sunt potrivite pentru acăsta. D-er ce folos? Părdalnică de deosebire între teoriă și practică, între putință și realitate.

Fiind-că tot din considerațiunii patriotice mi-s'a obiectat și din altă parte, că de ce am scris în „România Agricolă“, că pe piața Anversului gozurile din totă lumea pōrtă numirea de grâu românesc. Voiu răspunde, că cu ascunderea realității nu mistificăm pe nime, cel mult pe noi înși-ne și discredităm țera. Pe lângă reua reputațiune a grânelor noastre dobândită pe piețele Anversului — pe drept seu pe nedrept, nu voim să cercețăm aci — și al cărei autor nu suntem noi, ci a circulat în anul trecut prin diferite diare din țera — de unde și noi am luat'o — s'au mai pronunțat diferite voci în același sens. D-l profesor C. Freytag, care după ale noastre informațiuni avea legături de aprōpe cu Hamburg și Brema, și deci cunoscea de aprōpe opinia locală despre grânele românești, în cartea sa despre România cerea, ca guvernul să pună mai multă stăruintă pe curățirea produselor, ce se scot din țera, și în toate porturile să pună la dispoziția producătorilor și ai negustorilor de

oătră gloriosul guvern liberal al lui Bánffy, întru preamărirea mileniului și fericirea popoarelor din Ungaria...

SCIRILE ȚILEI.

— 15 (27) Aprilie.

„Din imperiul lui Mihail Pavel. Țipet de alarm pentru mileniu“ Sub acest titlu îngâmfat și sunător publică „Pesti Naplo“ dela 24 Aprilie un articol lung, de o pagină mai bine, în care cu dibăcia unui adevărat vizitiu unguresc injură pe Prea S. Sa episcopul Mihail Pavel dela Orade, despre care spune, că de mult timp este spaima Ungurilor din Bihor, că e „protectorul atăturilor“ îndreptate în contra Maghiarilor și că „nici nu mai e precaut când e vorba de sprijinirea uneltirilor în contra statului“. Ocaziune la ridicarea acestor acușări în contra Prea Sântiei Sale a dat'o un incident petrecut Țilele acestea în adunarea reprezentanței comunei Beiuș. Fiind la ordinea Țilei cestiunea, d-a se vota din partea comunei un ajutor pentru înființarea și susținerea unei școle unguresc de fete în Beiuș, au vorbit dintre Români în contra votărei d-l advocat Vasile Ignat și d-l Alexandru Gera, contabil al domeniului episcopesc. Despre acest din urmă crede fôia unguresc, că a fost anume pus de episcopul să facă opoziția. Pentru propunerea de-a se vota un ajutor pe seama școlii maghiare au vorbit trei inși, între cari și un advocat cu numele „Jassie Tóder“. Propunerea în fine a fost primită cu 14 voturi în contra 8. Mișelia articolului însă constă în intriga intamă, ce-o țese în contra gimnasiului din Beiuș, despre care Țile, că „nu este al naționalităților, ci e gimnasiu maghiar greco-catolic“ și că „limba de propunere ar trebui să fie în el cu totul maghiară, dér așa, ca în sensul literelor fundamentale să se învețe în el și limba română“. Fôia „patriotică“ și cere dela guvern să pășescă numai decât la lucru făcând, ca „pentru gimnasiul din Beiuș să fie obligator cel puțin sistemul de învățământ aplicat la celelalte institute de învățământ romano-catolice din patriă“. — Asta-i asta! Fôia unguresc ar vci prin intimidări să prepare terenul pentru un nou atentat de felul celui din anii trecut! Lăcomia acestor tirani este fără margini.

—o—

Regele și Regina României vor sosi ași în Bucuresci; la gară vor fi întâmpinați de miniștrii, oficerii superiori ai garnisonii și de alte multe notabilități din ospitală.

—o—

Procesele între Sârbi și Români pentru averile bisericesc din comunele bănațene, unde aceia locuesc împreună, s'au finit alaltăeri cu procesul locuitorilor din comuna Deliblat. Curia reg. aduse hotărîrea, ca jumătate din întreaga avere bisericescă să se estradea Românilor.

—o—

Sfințirea bisericeii române gr. or. din Apața se va face Dumineca viitoare, în 3 Maiu n. c. prin d-l protopop D. Coltofeanu, însoțit de 6 preoți din jur și un diacon din Brașov. Soim, că edificarea acestei bisericeii, care ni-se spune, că e tare frumoasă și de tot gustul, este a se mulțumi nobilelor stăruințe ale d-lui Iordan I. Munteanu, și generosității regretatei d-sale sôre Zoe Horstmann n. Ivanovits, care împreună cu surorile sale Catinca, Carolina și Maria Ivanovits au edificat această biserică pe cheltuța propriă.

—o—

O statistică a emigrărilor în America. Statistica mai nouă privitoare la emigrările în America dovedesce, că dintre toate statele din lume, Ungaria dă contingentul cel mai mare de emigranți. Din numărul total al străinilor, câți emigrăză la America, 60%, va să Țile mai bine de jumătate, sunt supuși ugarî. Așa din Ianuarie până în Novembre 1895 au emigrat în America 25,146 supuși austriaci și 21,168 supuși ugarî (13,834 bărbați și 7334 femei).

—o—

Duelul Fejérvary-Bernath. Alaltă-eri s'a întâmplat duelul între ministrul de honveți, Fejérvary, și deputatul Bela Bernath. Mai întâi au duelat cu pistole, dér rămânând amândoi nevătămați, conform stipulațiunii făcute de secundanți, trecură la duel cu săbiile. Indată la începutul atacului deputatul Bernath primi o lovitură puternică cu sabia în tâmpla dréptă, așa încât imediat cădu la pământ inconșciu de sine. Greu rănitul deputat fû dus în loquinta sa.

—o—

Cunună. D-l Simeon Zehan din Solovăstru și d-ra Maria Simon din Sângeorgiu de Câmpia se vor cununa Dumineca viitoare, în 3 Maiu n. c., în biserica română gr. cat. din Sângeorgiu. — Dorim fericire tinerei părechi!

—o—

Societatea „Progresul“ din Făgăraș va arangia o producțiune teatrală împreună cu dans, Duminecă, în 3 Maiu st. n. a. c., în sala hotelului „Lauritsch“. Pentru comitet: Dr. Ioan Șenchea, președinte. Ioan Dejenar, cassar, Ioan Berescu, secretar.

Date statistice militare.

Țilele trecute a apărut *anuarul statisticeii militare*, în care se cuprind date exacte asupra tuturor mișcărilor, ce s'au produs în anul 1894 în sinul armatei austro-ungare.

În a. 1894 au fost obligați la arme 823,844, dintre cari s'au prezentat la asertare 757.027, ér 66.817 au fugit în străinătate. Cu totul au fost *asentați* 211.411.

În întreaga Ungarie singur regimentul 76 din Șopron nu are nici un recrut, care să nu scie sorie și ceti. Pregătirile oșii mai nefavorabile se află la recruții din Dalmația și Bucovina.

După naționalitate cei mai mulți *asentați sunt Românii*, apoi urmază Croații, Maghiarii, Slovenii, Cehii, Polonii, Rutenii și în fine Germanii.

Între oficerii au fost 436 generali, 2647 oficeri în statul major și 3826 oficeri. Dintre oficerii au părăsit în decursul anului serviciul activ 406.

În 1894 numărul vâduvelor de militari se urcă la 5767, ér cel al orfanilor la 4499.

Bolnavi au fost în 1894 în întreaga armată 231.707 dintre cari 96.720 au zăcut în spitale. Bolele cele mai dese au fost: trachomă, morburii venerice și influență.

S'au sinucis 288, au încercat să se sinucidă 99 și s'au mutilat 37.

Alienați au fost în întreg anul 246.

Unirea a două mări.

Totă lumea își amintesce de serbările sgomotose ce au avut loc în Iunie trecut la Kiel, la care au participat reprezentanții tuturor națiunilor civilizate.

Pressea a fost plină de detalii asupra acestor mărețe serbări. Se serba triumful soiinței, era biruința prin care omul supune elementele rebele ale naturii și le pune în serviciul său. Era serbarea drumului deschis pentru om între două mări, între marea Băltică și marea Nordică.

Comunicatia naturală între marea Băltică și marea Nordică, care trebuia să se facă prin strămtorile Daneze, pe oăstele Iutlandei, Skager-Rack, Categat, Sundul, Beltul, era atât de primejdiosă, încât marinarii le-au dat numele de „cimiterul corăbiilor“ și țermurilor „câte de fer“. În adevăr prin aceste treceri presărate cu stânci dela 1858—1885 s'au primejdut 10 mii de vase, din cari s'au pierdut cu totul 91 de vapore și 2742 de corăbii cu pânză.

Prin canalul deschis, care pleacă dela orașelul Brunsbüttel, ce e așezat lângă estuarul Elbei și până la Kiel, se înlătură aceste primejdii, oăci de acum vase de toate mărimile, chiar cele mai mari, pot trece fără primejdii prin canalul german dela o mare la alta, și în același timp a-și scurta calea. Dér acest canal maritim a fost făcut nu atât pentru ușurarea comerțului, cât din punct de vedere strategic.

Flota germană de pe cele 2 mări se putea greu concentra într'o singură mare, atât din cauza primejdiilor ce le întâmpină în strimtorile danese, cât și mai ales din pricina, că acele strimtori sunt în mâinile Danemarcei. La cas de răboiu în marea Băltică séu în marea Nordului, Danemarca ou oăte-va tunuri și câte-va vapore de răboiu putea opri flota germană de a trece din o mare în alta și ea puté fi sdrobotită astfel în parte.

Se scie înocă, că relațiile dintre Danemarca și Germania dela luarea de oătră acosta a Sleswig-Holsteinului, nu sunt atât de prietenesce, ca Germania să fiă sigură, oă va fi lăsată în pace a-și concentra cele 2 flote. Inclinăția Danemarcei către Rusia și chiar oătră Franția sunt cunoscute. Prin deshiderea acestui canal maritim, Germania nu mai e în stărnare de Danemarca și-și pôte concentra flota în ori-ce moment, trecând numai prin apele germane.

Peste acest canal lung de 98 kil. s'au făcut mai multe poduri pentru a pune în legătură drumurile și căile ferate. Dintre toate lucrările executate, cea mai însemnată fără îndoială e podul dela Levensau, care e un cap de operă și una din cele mai frumoase lucrări de artă din lume. Partea suspendată în aer a podului e de o colosală lungime de peste 163 metri și înălțimea sa e de 42 metri de-asupra apelor canalului. Înlantru lărgimea sa e peste 10 metri, din care 8 întrebunțate pentru mersul trăsurilor și a trenurilor și 2 metri forméză trotuare de o parte și alta pentru pedestri. Materialul întrebunțat în acest pod e în greutate de 3 milioane kilograme, numai vâpselele, cu care s'a vâpsit au fost în greutate de 25 mii de kilogr.

Atât de precisi au fost inginerii germani, sorie „Gazeta Săteanului“, încât canalul și toate lucrările necesitate n'au costat un ban mai mult decât a fost prevădut în deviz. Ori-care ar fi fost mobilul, care a împins pe conducătorii Germaniei spre a întreprinde această lucrare, la care a contribuit întreaga națiune germană cu munca și cu geniul său, acosta va rămânea o lucrare măreță a acestui veac și o garanție mai mult, oă omul triumfă neîncetat asupra naturii și o supune.

Convocare.

Societatea română „Progresul“ din Făgăraș își va ține adunarea generală *Marți în 5 Maiu n. c.* (Țiua Sf. George) la orele 2 p. m. în sala cea mare a hotelului „Paris“ din Făgăraș, la care sunt poștiți a participa p. t. membri ai societății, precum și alți binevoitori ai acestei corporațiuni.

Obiectele: 1) Cuvânt de deschidere; 2) Raportul general al comitetului despre activitatea societății; 3) Raportul cassarului; 4) Consultarea în privința poziției, ce trebuie să o ia societatea noastră față de primirea societății pentru fond de teatru român, care își va ține adunarea generală din acest an. în opidul Făgăraș. 5) Propunerii diverse și interpelări.

Făgăraș, 20 Aprilie 1896.

Dr. Ioan Șenchea,
președinte.

Ioan Berescu,
secretar.

NECROLOG. Subscriși în numele lor și al numerôselor rudeni anunță cu inima frântă de durere adurmirea în Domnul a iubitelui lor soț, tată și frate Zaharie Bran, paroch gr. cat. al Sâncelului și protopop al Biei, întâmplată în Sâncel după primirea ss. Sacramente în anul al 63-lea al etății și al 39-lea al preoției. În mormântarea s'a făcut Duminecă în 26 Apr. a. c. Sâncel în 24 April n. 1896.

Ana Bran n. Draja, soție; Maria și Fira surori; Eugeniu, Emanuil, Orațiu ca fi; Pantelie Vălean, Vasile Smigelschi, gineri; Letiția m. Vălean, Amalia m. Smigelschi, Cornelia, Leontina, fiice; Amalia n. Simon, noră.

DIVERSE.

Avere câștigată cu pianul. Renumitul pianist Paderevski din prima lui Ianuarie și până la finea lui Martie a acestui an a ămblat prin toate orașele din America nordică și acum s'a întors renumitul artist acasă în Europa, aducând cu sine mulțime de bani. Artistul a dat în acest turneu al său 28 de concerte, cu cari a câștigat o jumătate milion de florini. Cel mai mare venit a avut în orașul Chicago, unde la un singur concert a încasat 18,000 fl. Fôrte bun câștig a mai avut în următoarele orașe: în St.-Louis, unde la două concerte a încasat 20,000 fl. în New-Orleans dela două conerte a avut un câștig de 27,000 fl.; în Houston, Texas 8000 florini, la un concert în San-Antonio, Texas un concert 7200 fl., în San-Francisco 7 concerte în timp de 10 Țile 84,000 fl.; în Des Moines, Iowa, 10,000 fl.; în Kausas, City, 11,000 fl.; în Minneapolis, patru concerte 27,000 fl.; în Milwaukee 8000 fl.; Toledo, Ohio 7000 fl.; Columbus, Ohio, 8000 fl. și în Cincinnati două concerte 10,000 fl.

Cum s'a estirpat în Anglia mania duelului? Principele Albert Martin, soțul reginei Angliei, în biografia sa, scrisă de el însuși, sorie și despre modul cum a fost estirpată mania duelului. Causa, ce l'a îndemnat la acosta, a fost un duel întâmplat la anul 1843 între colonelul Fawcett și nepotul său, sublocotenentul Monro. În duel Monro a pușcat pe cumnatul său Fawcett, mai mult fără voie. Acest duel a produs în public mare indignare, vedând mai ales, că Monro a fost silit să pusce pe cumnatul său mai mult din ambiția „cavalerescă“. În întreaga societate Englesilor s'a născut o mare mișcare în contra duelului, în fruntea oăreia era însuși principele Albert, soțul reginei Victoria. Principele a vedut, că mai întâi trebuie estirpat duelul în armată. Mai întâi a câștigat pe partea sa pe Wellington, comandantul suprem al armatei, ca acosta printro ordinațiune să opréscă duelul în armată. Albert a avut mult să se lupte, până a isbit să fiă oprit duelul în armată. Dintre oficerii superiori, cei mai mulți au fost pentru duel și au dis, oă și așa legea e strictă și se aplică asupra celor ce duleză. Albert a răspuns, că până când oficerul e silit să se bată, e lucru nedrept a aplica rigorea legii față cu cei ce se bat. După multe sfătuirii și discuții abia în anul 1844 s'a intercalat în regulamentul militar următorul punct: Stă în caracterul cavaleresc al omului, că, decât el a comis ceva nedrept, séu a ofensat pe cineva, să cêră iertare și să fiă gata a îndrepta, ceea ce a făcut nedrept, chiar și ofensa trebuie să o ierte și să se pörte uman față cu acela, care l'a ofensat. Cine de aici încolo nu se va supune acestei legi, acela mai mult nu e cavaler și va fi eschis din corpul oficerilor. — De aci încolo nu acela era blamatul, care nu primea provocarea, ci acela, care face scandalul. Astfel sub protectoratul lui Albert s'a format o societate în contra duelului, membrii oăreia erau oficerii din armata teritorială și dela marină. Albert și-a ajuns scopul și ideia lui a adus fructe îmbălsugate. Ași în Anglia, duelul este privit ca un lucru scandalos și nedemn.

Literatură.

Exiliul Românilor în Rusia și testamentul lui Petru cel Mare, este titlul unui volum de 160 pag. scos la Bucuresci de d-l I. G. Valentinianu. Sorierea acosta de netăgăduit interes tracteză despre „mișcarea dela 9—11 Iunie 1848“; — despre „guvernul dela 1848 și emigranții“; — cuprinde poesi politice, scrisori din timpul răboiului franco-german ș. a. Prețul unui exemplar 2 franci. Tot d-l I. G. Valentinianu a mai scos deja la 1890 un volum de 220 pagine cuprindând „Cugetări, Maxime, proverbe, Anecdote, cântări naționale și politice“ din toate provinciile române. Prețul unui exemplar 2 lei. Recomandăm publicului aceste publicații bine reușite.

Proprietar: Dr. Aurel Mureșianu.

Redactor responsabil Gregoriu Maior.

Cursul la bursa din Viena.

Din 26 April 1896.

Table with 2 columns: Item name (e.g., Renta ung. de aur 4%) and Price (e.g., 122.10).

Cursul pietei Braşov.

Din 27 April 1896.

Table with 2 columns: Item name (e.g., Banca rom. Camp.) and Price (e.g., 9.50).

Anunţuri

(insertiuni şi reclame)

Suntă a se adresa subscrisei administratiunii. In cazul publicării unui anunţu mai mult de odată se face scădemânt, care creşte cu cât publicarea se face mai de multe-ori.

Administr. „Gazeta Trans.”

AVIS!

Prenumeratiunile la Gazeta Transilvaniei se pot face şi reînnoiri şi când dela 1-ma şi 15 a fiă-cărei luni.

Domnii abonaţi să binevoiască a arăta în deosebii, când voiesc ca expedarea să li-se facă după stilul nou.

Domnii, ce se abonează din nou, să binevoiască a scrie adresa lămurit şi să arate şi posta ultimă.

Administraţ. „Gaz. Trans.”

Antreprize de pompe funebre

E. Tutsek.

Braşov, Strada Porţii Nr. 12.

(Lipit de depoul de ghete al D-nului I. Săbădeanu.)

Recomandă Onor. public la casuri de mörte, aşedământul său de înmormântare bogat asortat in cari tôte obiectele, atât sortele mai de rând, cât şi cele mai fine, se pot căpăta cu preţuri ieftine.

Comisiune şi depou de sicriuri de metal ce se pot închide hermetic, din prima fabrică din Viena.

Fabricarea propriă a tuturor sicriurilor de lemn, de metal şi imitaţiuni de metal şi de lemn de stejaru.

Depou de cununii pentru monumente şi plantici cu preţurile cele mai moderate.

Representanţă de monumente de marmură, care funebre proprii cu 2 şi cu 4 cai, precum şi un car funebru vênêt, pentru copii, precum şi cioclii.

Comande întregi se esecută prompt şi ieftin, ia u asupra-mi şi transporturi de mörţi in străinătate.

In fine recomand şi biroul meu mijlocitor procedând cu cunoscuta-mi soliditate.

La casuri de mörte a se adresa la

E. Tutsek.

Numere singuratice din „Gazeta Transilvaniei”

à 5 cr. se pot cumpăra in librăria Nicolae Ciurcu.

Mersul trenurilor

pe liniile orientale ale căii ferate de stat r. u. valabil din 1 Octombore 1895.

Large railway schedule table with multiple sections: Budapesta - Predeal, Ghirişu - Turda, Copşa-mică - Sibiu - Avrigu - Făgăraşu, Simeria (Piski) - Hunedóra, Brasov - Zerneşti, Mures-Ludoş - Bistrita, Arad - Timişóra, Sibiu - Cisnădie, Sighişóra - Odorheiu-săcuesc.

Nota: Orele însemnate în stânga staţiunilor sunt a se ceti de sus în jos, cele însemnate în drêpta de jos în sus. — Numerii încuadrăţi cu linii mai negre înseamnă orele de nôpte.